

11ο Διεθνές Συμπόσιο Περιοδοντολογίας 6-8 Δεκεμβρίου 2013 Αίγλη Ζαππείου, Αθήνα

Η Ελληνική Περιοδοντολογική Εταιρεία στις 6-8 Δεκεμβρίου 2013 διοργάνωσε το 11ο Συμπόσιο της, στο συνεδριακό χώρο της Αίγλης Ζαππείου στην Αθήνα. Τα κύρια θέματα του Συμποσίου ήταν:

Περιοδοντική Ανάπλαση Περιεμφυτευματίτιδα Περιοδοντική Νόσος και Συστηματικά Νοσήματα

Στην Οργανωτική Επιτροπή του Συμποσίου Πρόεδρος ήταν ο Ιωάννης Βούρος και συμμετείχαν ως μέλη οι εξής (αλφαβητικά): Σπύρος Βασιλόπουλος, Πέτρος Δαμουλής, Παναγιώτης Δάγκαλης, Ξανθίππη Δερέκα, Σωτήρης Ζησόπουλος, Χάρης Καλαϊτζάκης, Φοίβος Μαδιανός, Γιώργος Μπαλτάς, Βασίλειος Πανής, Βασίλειος Παπαϊωάννου, Αργύρης Πούλιος και Δήμητρα Σακελλάρη.

Την επιστημονική ευθύνη είχαν οι Καθηγητές Ι. Βρότσος από την Οδοντιατρική Σχολή της Αθήνας και Α. Κωνσταντινίδης από την Οδοντιατρική Σχολή της Θεσσαλονίκης, οι οποίοι με τη συμβολή της Οργανωτικής Επιτροπής, κατήρτισαν ένα επιστημονικό πρόγραμμα, το οποίο να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες τάσεις της Περιοδοντολογίας και Εμφυτευματολογίας και προσκάλεσαν διακεκριμένους ομιλητές από Ελλάδα και το εξωτερικό. Πά πρώτη φορά στα χρονικά του Συμποσίου συμμετείχαν Έλληνες ομιλητές, οι οποίοι εκπροσώπησαν επάξια την Ελληνική Περιοδοντολογία και παρουσίασαν πολύ αξιόλογα θέματα.

Οι ομιλητές που εισηγήθηκαν τα θέματα στο 11ο Συμπόσιο Περιοδοντολογίας ήταν οι εξής:

Iain L.C. Chapple.

Καθηγητής-Διευθυντής Περιοδοντολογίας και Consultant στην Επανορθωτική Οδοντιατρική του Πανεπιστημίου του Birmingham, UK.

Angelo Mariotti

Καθηγητής Περιοδοντολογίας και Chairman στο Ohio State University, USA.

Stefan Renvert

Καθηγητής Επιστημών Στοματικής Υγείας και Διευθυντής Ερευνών στο Πανεπιστήμιο Kristianstad, Σουηδία.

Anton Sculean

Καθηγητής και Διευθυντής του Τμήματος Περιοδοντολογίας στο Πανεπιστήμιο της Βέρνης, Ελβετία.

Δανάη Απατζίδου

Λέκτορας, Εργαστήριο Προληπτικής Οδοντιατρικής, Περιοδοντολογίας και Βιολογίας Εμφυτευμάτων, Α.Π.Θ.

Ιωάννης Κ. Καρούσης

Επίκουρος Καθηγητής, Εργαστήριο Περιοδοντολογίας, ΕΚΠΑ.

Φοίβος Μαδιανός

Καθηγητής, Εργαστήριο Περιοδοντολογίας, ΕΚΠΑ.

Ανδρέας Παράσχης

Περιοδοντολόγος, Διδάκτωρ Περιοδοντολογίας, ΕΚΠΑ.

Την έναρξη των εργασιών του Συμποσίου εκήρυξε την Παρασκευή 6 Δεκεμβρίου 2013, ο Πρόεδρος της ΕΠΕ κ. Ιωάννης Βούρος με ένα σύντομο χαιρετισμό. Στην συνέχεια ο προσκεκλημένος ομιλητής Καθηγητής κ. Χρήστος Ζερεφός, Ακαδημαϊκός και Πρόεδρος της Διεθνούς Επιτροπής Όζοντος, εισηγήθηκε θέμα με τον τίτλο: "Μπορεί το ακραίο να γίνει σύνηθες στο περιβάλλον;" Ήταν μια θαυμάσια ομιλία, κατά την διάρκεια της οποίας αφενός παρουσιάστηκαν ενδιαφέροντα νέα ευρήματα για τον κόσμο που μας περιβάλλει και αφετέρου αναπτύχθηκε ο προβληματισμός για τις σημαντικές ευθύνες του ανθρώπου στις κλιματικές αλλαγές και τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον.

Το επιστημονικό πρόγραμμα του Συμποσίου περιελάμβανε τις εξής εισηγήσεις:

Περιοδοντική Ανάπλαση

Α. Καινοτόμες θεραπευτικές προσεγγίσεις για την επίτευξη προβλέψιμης κάλυψης της ρίζας, σε μο-

νήρεις και πολλαπλές υφιζήσεις των ούλων. **A. Sculean**

B. Σύγχρονες απόψεις και νέες εξελίξεις στην αναγεννητική θεραπεία του περιοδοντίου. **A. Sculean**

Τα τελευταία χρόνια συζητώνται πολύ οι εφαρμογές και οι δυνατότητες της περιοδοντικής πλαστικής χειρουργικής για αντιμετώπιση αισθητικών προβλημάτων στο περιοδόντιο. Κατά την εισήγησή του ο καθηγητής Sculean ανέπτυξε τις νέες προσεγγίσεις για την κάλυψη εκτεθειμένων ριζών. Δόθηκε έμφαση σε τεχνικές ελάχιστης παρέμβασης (minimal invasive) με δημιουργία του νεύ, διατήρηση των μεσοδοντίων θηλών και ταυτόχρονη χρήση μοσχεύματος συνδετικού ιστού. Ακολούθως κατά την ανάπτυξη των αναγεννητικών τεχνικών συζητήθηκε κατά κύριο λόγο η συμβολή του παραγώγου της αδαμαντινικής μήτρας (emdogain) σε συνδυασμό ή όχι με ξενομοσχεύματα για αποκατάσταση ενδοστικών και μεσορριζικών βλαβών.

Νέες θεραπευτικές εφαρμογές

A. Θεραπευτικές στρατηγικές στην μη χειρουργική αντιμετώπιση της χρόνιας περιοδοντίτιδας. **Δ. Απατζίδου.**

Στην παρουσίασή της η κ. Απατζίδου έδωσε έμφαση σε νέες τεχνικές με διαφοροποιήσεις ως προς το χρονοδιάγραμμα της μη χειρουργικής θεραπείας (ολοκλήρωση των ριζικών αποξέσεων σε μία ή δύο συνεδρίες σε 24 ώρες) για μείωση του χρόνου θεραπείας και λιγότερο επιθετική προσέγγιση που οδηγεί σε πολύ καλά αποτελέσματα αλλά και βελτιωμένη αποδοχή της θεραπείας από τους ασθενείς.

B. Εφαρμογές Laser στην Περιοδοντολογία. Μία καινοτόμος προσέγγιση. **I. Καρούσης**

Ο κ. Καρούσης έκανε μία ιδιαίτερος ενδιαφέρουσα παρουσίαση της νέας τεχνολογίας και εφαρμογής της ακτινοβολίας Laser σαν αντιμικροβιακής θεραπείας της περιοδοντικής φλεγμονής. Έδειξε τις θεραπευτικές δυνατότητες των συσκευών laser Er:Yag και Nd:Yag ως συμπληρωματικές προσεγγίσεις της μηχανικής θεραπείας στην αντιμετώπιση της περιοδοντίτιδας και περιεμφυτευματίτιδας. Επίσης συζητήθηκε μια νέα τεχνική η LANAP (Laser assisted new attachment procedure) όπου φαίνεται, χωρίς να υπάρχει ακόμη επαρκής τεκμηρίωση, ότι η ακτινοβολία με laser μπορεί με εφαρμογή συγκεκριμένων πρωτοκόλλων να οδηγήσει σε ανάπλαση του περιοδοντίου.

Περιεμφυτευματίτιδα

A. Παράγοντες κινδύνου, διάγνωση και θεραπεία της περιεμφυτευματικής νόσου. **S. Renvert**

B. Υποστηρικτική θεραπεία των εμφυτευμάτων και πρόληψη της περιεμφυτευματικής νόσου.

A. Marriotti

Γ. Αντιμετώπιση ασθενών με περιεμφυτευματική παθολογία στην καθημερινή κλινική πράξη:

Δυνατότητες και περιορισμοί. **A. Παράσχης**

Με την ευρεία εφαρμογή των οστεοενσωματούμενων οδοντικών εμφυτευμάτων διαπιστώνεται η αύξηση της συχνότητας της περιεμφυτευματικής νόσου και κατά συνέπεια η ανάγκη για θεραπευτική αντιμετώπισή της. Στή συνεδρία αυτή συζητήθηκαν αρχικά η διάγνωση και οι θεραπευτικές επιλογές της περιεμφυτευματίτιδας από τον καθηγητή Renvert, ο οποίος έχει ασχοληθεί εκτεταμένα με το αντικείμενο και έχει δημοσιεύσει μία σειρά από πολύ αξιολογήσιμα άρθρα παρουσιάζοντας διάφορα θεραπευτικά σχήματα για την αντιμετώπισή της. Ο καθηγητής Mariotti έκανε μία ιδιαίτερος ενδιαφέρουσα εισήγηση επάνω στη σημασία της υποστηρικτικής θεραπείας των εμφυτευμάτων, και έδειξε, ότι η εφαρμογή πρωτοκόλλων πρόληψης, οδηγεί σε βελτιωμένα επίπεδα των ποσοστών επιβίωσης και επιτυχίας των ενδοστικών οδοντικών εμφυτευμάτων. Τέλος ο κ. Παράσχης παρουσίασε περιστατικά αντιμετώπισης ασθενών με περιεμφυτευματική παθολογία σε ιδιωτικό ιατρείο. Με την πολύ εμπειριστατωμένη εισήγησή του έδειξε, ότι η διατήρηση των εμφυτευμάτων σε βάθος χρόνου απαιτεί συστηματική παρακολούθηση για έλεγχο του μικροβιακού παράγοντα, και δημιουργία συνθηκών αντίστοιχων με αυτές που ισχύουν για την υγεία των περιοδοντικών ιστών. Ωστόσο κοινή διαπίστωση από την συζήτηση που ακολούθησε μετά τις τρεις εισηγήσεις ήταν, ότι ακόμη μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν κοινώς αποδεκτά πρωτόκολλα αντιμετώπισης της περιεμφυτευματίτιδας και θα πρέπει να δίδεται μεγαλύτερη έμφαση στην ορθή επιλογή ασθενών και την πρόληψη για αποφυγή της εμφάνισης παθολογίας στους περιεμφυτευματικούς ιστούς.

Περιοδοντική Νόσος και Συστηματικά Νοσήματα

A. Το περιοδόντιο σε σχέση με την Ιατρική: Ένα «παράθυρο» στο σώμα. **I. Chapple**

B. Η επίδραση των περιοδοντικών λοιμώξεων στη γενική υγεία: Νεότερες ενδείξεις για τον σακχαρώδη διαβήτη και τα καρδιαγγειακά νοσήματα. **Φ. Μαδιανός**

Γ. Διατροφή, φλεγμονή και περιοδοντική νόσος. Επισημονική προσέγγιση **I. Chapple**

Δ. Εξωκυττάρια παγίδες ουδετεροφίλων: Ένας σύνδεσμος μεταξύ περιοδοντίτιδας και ρευματοειδούς αρθρίτιδας; **I. Chapple**

Στα πλαίσια αυτής της συνεδρίας οι καθηγητές Chapple και Μαδιανός παρουσίασαν ένα επίκαιρο θέμα, στο οποίο δίνει ιδιαίτερη έμφαση η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Περιοδοντολογίας (EFP), την συσχέτιση μεταξύ της περιοδοντίτιδας και συστηματικών νοσημάτων. Να σημειωθεί, ότι με πρωτοβουλία της EFP έχει ξεκινήσει μία καμπάνια ενημέρωσης των οδοντιάτρων και όλων των εμπλεκόμενων φορέων υγείας στο θέμα αυτό, στην Ευ-

ρώπη. Ο κ. Chapple ανέπτυξε τα διάφορα γενικά νοσήματα, που εμφανίζουν εκδηλώσεις στο περιοδόντιο και ανέλυσε την παθολογία αλλά και την σημασία της έγκαιρης διάγνωσης που πολλές φορές μπορεί να σώσει την ζωή του ασθενούς σε περιπτώσεις ιδιαίτερω σοβαρών νόσων. Ο κ. Μαδιανός συζήτησε την αμφίδρομη σχέση σακχαρώδους διαβήτη και περιοδοντίτιδας καθώς και την συσχέτιση της περιοδοντικής φλεγμονής με τα καρδιαγγειακά νοσήματα. Για την τελευταία υπάρχουν μεν αρκετές ενδείξεις, ωστόσο απαιτείται περαιτέρω ερευνητική προσπάθεια για καλύτερη τεκμηρίωσή της. Ακολούθως ο κ. Chapple έκανε μία πολύ ενδιαφέρουσα διάλεξη για την σχέση διατροφής και περιοδοντικής νόσου. Παρουσίασε νέα στοιχεία που δείχνουν ότι διατροφικοί παράγοντες επηρεάζουν την έναρξη και ένταση της περιοδοντικής φλεγμονής. Τέλος η συνεδρία ολοκληρώθηκε με μία ερευνητική εισήγηση του καθηγητού Chapple, που παρουσίασε ένα άγνωστο μέχρι τώρα αμυντικό μηχανισμό του οργανισμού, τις εξωκυττάρια παγίδες των ουδετεροφίλων (Neutrophil extracellular traps, NETs) και την εμπλοκή τους στην περιοδοντική φλεγμονή και ειδικότερα σε περιπτώσεις συνύπαρξης ρευματοειδούς αρθρίτιδας.

Άλλα ενδιαφέροντα θέματα

A. Υποστηρικτική περιοδοντική θεραπεία και επαναθεραπεία στην καθημερινή κλινική πράξη.

A. Παράσχης

Ο κ. Παράσχης ανέπτυξε στα πλαίσια μίας κλινικά προσανατολισμένης ομιλίας τις δυνατότητες της εφαρμογής συστηματικής περιοδοντικής θεραπείας σε ένα οργανωμένο ιδιωτικό ιατρείο με αποκλειστική ενασχόληση στην περιοδοντολογία και τα οφέλη από την ένταξη των ασθενών σε προγράμματα επανεξέτασης, που όπως φάνηκε είναι καθοριστική για την διατήρηση της περιοδοντικής υγείας σε βάθος χρόνου.

B. Περιοδοντική υγεία: Τι είναι, μπορεί να επιτευχθεί;

A. Marrioti

Ο καθηγητής Marrioti έκανε μία πολύ ενδιαφέρουσα διαδραστική παρουσίαση με συμμετοχή του ακροατηρίου, στα πλαίσια της οποίας συζήτησε κάποια θέματα που αναφέρουμε καθημερινά όπως τι είναι και πως καθορίζεται η περιοδοντική υγεία, με ποιές παραμέτρους αξιολογείται, ποιά είναι η αντίληψη των ασθενών μας

σχετικά με την υγεία, ένα θέμα το οποίο εμείς ως θεραπευτές πολλές φορές δεν λαμβάνουμε υπόψη μας στην θεραπευτική σχεδίαση.

Οι εισηγήσεις ήταν όλες υψηλού επιπέδου και οι συζητήσεις που έγιναν, μετά από κάθε θεματική ενότητα ήταν εποικοδομητικές και ενδιαφέρουσες. Το ακροατήριο στους σχολιασμούς του έδειξε ικανοποιημένο από το όλο επιστημονικό πρόγραμμα και από την συνολική διοργάνωση. Ικανοποιημένοι έδειξαν και οι προσκεκλημένοι ομιλητές οι οποίοι δέχτηκαν και απήλαυσαν την ελληνική φιλοξενία και χάρηκαν τις συναντήσεις τους με παλαιούς και νέους φίλους.

Ο Πρόεδρος Ιωάννης Βούρος, το Διοικητικό Συμβούλιο της Περιοδοντολογικής Εταιρείας και η Οργανωτική Επιτροπή του 11 Διεθνούς Συμποσίου Περιοδοντολογίας, ευχαριστούν ιδιαίτερα τους παρακάτω χορηγούς, που συνέβαλαν σημαντικά στη διοργάνωση του:

- Plac Control
- Oral B
- Colgate Palmolive Hellas Co.
- Μαυραειδόπουλος Δ.
- Apervis
- Αρριάνι Φαρμακευτική ΑΕ
- Dental Vision
- DMPS Ltd
- GlaxoSmithKline
- Impladend 3i
- Intermed SA
- ipm dental Μήτσης Π. Ι.
- Negrin Dental
- Omega Pharma Hellas
- Pharmathen
- Pierre Fabre Hellas AE
- Ultradent
- Intertrade Dental

Ιωάν. Βούρος

Αναπληρωτής Καθηγητής Περιοδοντολογίας Α.Π.Θ.,
Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής
του 11ου Συμποσίου Περιοδοντολογίας,
Πρόεδρος Ε.Π.Ε.

11th International Symposium of Periodontology

6-8 December 2013

Aegli Zappeion, Athens

The Hellenic Society of Periodontology organized on 6-8 December 2013 its 11th Symposium in the congress centre of the Aegli Zappeion in Athens. The main topics of the Symposium were:

Periodontal Regeneration Peri-Implantitis Periodontal Disease and Systemic Diseases

The Organizing Committee of the Symposium was formed by its President, Ioannis Vouros, and the following members (listed in alphabetic order): George Baltas, Panayotis Dagalis, Petros Damoulis, Xanthippi Dereka, Haris Kalaitzakis, Phoebus Madianos, Vassilis Panis, William Papaioannou, Argyris Poulis, Dimitra Sakellari, Spyros Vassilopoulos and Sotiris Zissopoulos.

The Scientific Program Coordinators, Professors I. Vrotsos from the School of Dentistry of the University of Athens and A. Konstantinidis from the School of Dentistry of the Aristotle University of Thessaloniki, with the contribution of the Organizing Committee, established a scientific program covering the current trends in Periodontology and Implant Dentistry. To this end, prominent speakers from Greece and abroad were invited. For the first time in the history of the Symposium, there were Greek speakers, who presented various valuable topics, worthily representing the Hellenic Periodontology.

The speakers who presented the topics of the 11th Symposium of Periodontology were as follows:

Iain L.C. Chapple.

Professor-Head of Periodontology and Consultant in Restorative Dentistry at the Birmingham University, UK.

Angelo Mariotti

Professor of Periodontology and Chairman at the Ohio State University, USA.

Stefan Renvert

Professor of Oral Health Sciences and Research Director at Kristianstad University, Sweden.

Anton Sculean

Professor and Chairman of the Department of Periodontology at the University of Berne, Switzerland.

Danae Apatzidou

Lecturer, Department of Preventive Dentistry, Periodontology and Implants Biology at the Aristotle University of Thessaloniki, Greece.

Ioannis K. Karoussis

Assistant Professor, Department of Periodontology, School of Dentistry of the National and Kapodistrian University of Athens.

Phoebus Madianos

Professor, Department of Periodontology, School of Dentistry of the National and Kapodistrian University of Athens.

Andreas Parashis

Periodontologist, Adjunct Lecturer of Periodontology at the National and Kapodistrian University of Athens.

The symposium was opened on Friday 6th December 2013 by the President of the Hellenic Society of Periodontology (H.S.P.), Ioannis Vouros, in a short speech. Then, the guest speaker, Professor Christos Zerefos, Academician and President of the International Ozone Commission, presented the subject: "Is it possible that extreme events can become normal in our environment?" It was a remarkable speech, which, on the one hand, presented interesting new findings on the world that surrounds us and, on the other, elaborated on the concern about mankind's important responsibilities in terms of the climatic changes and their environmental impact.

The scientific programme of the Symposium included the following presentations:

Periodontal Regeneration

- A. Innovative treatment concepts for achieving predictable coverage of single and multiple gingival recessions. **A. Sculean**
- B. Contemporary concepts and new developments in regenerative periodontal therapy. **A. Sculean**
The applications and the possibilities of periodontal

plastic surgery for the treatment of aesthetic problems of the periodontium have been discussed a lot over the last years. During his presentation, Professor Sculean elaborated on the new approaches for covering exposed roots. Emphasis was given to minimal invasive techniques with the creation of a tunnel, conservation of the interdental papilla and concomitant use of connective tissue graft. Subsequently, the discussion of regenerative techniques focussed mainly on the contribution of Emdogain in combination or not with xenografts for the repair of the intrabony and furcation defects.

New Therapeutic Applications

A. Treatment strategies in the non-surgical therapy of chronic periodontitis. **D. Apatzidou.**

In her presentation, Ms. Apatzidou emphasized on new technologies with diversifications in terms of the time schedule of the non-surgical therapy (completion of scaling and root planing in one or two sessions within 24 hours) in order to reduce the treatment duration and use a less aggressive approach that leads to very good results as well as an improved acceptance of the treatment by patients.

B. Laser applications in periodontology. An innovative approach. **I. Karoussis.**

Mr. Karoussis carried out a particularly interesting presentation of the new technology and application of the Lasers as an antimicrobial therapy of the periodontal inflammation. He showed the therapeutic possibilities of the laser devices Er: Yag and Nd: Yag as supplemental approaches of the mechanical treatment of periodontitis and peri-implantitis. He also presented the new LANAP (Laser assisted new attachment procedure) technique, which apparently shows - without having sufficient documentation yet - that laser can, through the application of specific protocols, lead to periodontal regeneration.

Peri-Implantitis

A. Risk factors, diagnosis and treatment of peri-implant diseases. **S. Renvert**

B. Supportive treatment of implants and the prevention of peri-implant diseases.

A. Marriotti

C. Management of patients with peri-implant pathology in daily private practice: Realities and limitations.

A. Parashis

Through the wide application of osseointegrated dental implants, the increase of the peri-implant diseases is noticed and, consequently, the need for its therapeutic treatment. This session focused initially on the diagnosis and therapeutic approaches of peri-implantitis by Professor Renvert, who has dealt extensively with this topic and has published a series of very significant articles. Professor Mariotti carried out a particularly interesting presentation on the importance of the implant supportive treatment and showed that the

application of preventive protocols leads to improved survival and success rates of dental endosseous implants. Finally, Mr. Parashis presented patient cases with peri-implant pathology treated in private practice. Through his highly in-depth presentation, he showed that the long-term conservation of implants demands an orderly follow-up to control the microbial factor, as well as the creation of conditions which maintain periodontal health. However, the common observation resulting from the debate that followed the three presentations was that, until today, there are no commonly accepted treatment protocols for peri-implantitis, and that greater emphasis should be given to the correct selection of patients and prevention, in order to avoid the appearance of pathology on peri-implant tissues.

Periodontal Disease and Systemic Diseases

A. Periodontal Medicine A window on the body. **I. Chapple**

B. The impact of periodontal infections on general healthy: new evidence regarding diabetes mellitus and cardiovascular diseases. **P. Madianos**

C. Nutrition, inflammation and periodontal disease. A scientific approach. **I. Chapple**

D. Neutrophil Extracellular Traps (NETs): A link between Periodontitis and Rheumatoid arthritis? **I. Chapple**

Within the framework of this session, Professors Chapple and Madianos presented a topical subject, particularly underlined by the European Federation of Periodontology (EFP), namely the correlation between periodontitis and systemic diseases. It should be noted that an informative campaign of dentists and all health entities in Europe involved in this issue has started upon the initiative of the EFP. Mr. Chapple elaborated on the various systemic diseases presenting symptoms on the periodontium and analysed the pathology as well as the importance of early diagnosis that can often save the patient's life in cases of particularly serious diseases. Mr. Madianos discussed the interaction between diabetes mellitus and periodontitis, as well as the correlation between periodontal inflammation and cardiovascular diseases. For the latter, although there are enough indications, further research efforts are necessary to allow a better documentation. Mr. Chapple subsequently made a very interesting speech on the relation between nutrition and periodontal disease. He presented new data showing that nutritional factors influence the commencement and intensity of periodontal inflammation. Finally, the session was completed with the research presentation of Professor Chapple, who introduced a defence mechanism of the organism, unknown until now, namely the Neutrophil extracellular traps (NETs), and their implication in periodontal inflammation, especially in cases of co-existence with rheumatoid arthritis.

Other Interesting Subjects

A. Supportive periodontal treatment and retreatment in private practice.

A. Parashis.

Mr. Parashis presented a clinically oriented speech, focusing on the possibilities of periodontal treatment in an organized private practice dealing exclusively with periodontology, and on the advantages resulting from the integration of patients in recall programmes, which is apparently critical for the long-term maintenance of periodontal health.

B. Periodontal health: What is it and can it be achieved?

A. Marrioti

Professor Marrioti carried out a very interesting interactive presentation with the audience's participation. During his presentation, he discussed certain topics daily mentioned, namely what is periodontal health and how it is defined, which parameters help to evaluate it, what is our patients' perception of health - a topic that we often, as therapists, do not take into consideration when planning therapeutic treatment.

These were all high-quality presentations and the discussions that took place after each thematic area were constructive and interesting. The audience expressed satisfaction through its comments on the whole scientific programme and the overall organization. The guest speakers also expressed their satisfaction, enjoying Greek hospitality and rejoicing in meeting old and new friends.

The President, Ioannis Vouros, the Board of Directors of the Hellenic Society of Periodontology and the Organizing

Committee of the 11th International Symposium of Periodontology wish to sincerely thank the following sponsors who largely contributed to the organization of the Symposium:

- Plac Control
- Oral B
- Colgate Palmolive Hellas Co.
- Μαυραειδόπουλος Δ.
- Apervis
- Αρριάνι Φαρμακευτική ΑΕ
- Dental Vision
- DMPS Ltd
- GlaxoSmithKline
- Impladend 3i
- Intermed SA
- ipm dental Μήτσης Π. Ι.
- Negrin Dental
- Omega Pharma Hellas
- Pharmathen
- Pierre Fabre Hellas ΑΕ
- Ultradent
- Intertrade Dental

J. Vouros

Assoc. Professor in Periodontology Aristotle University
of Thessaloniki, President of Organizing Committee
of the 11th Symposium,
President of H.S.P.